

– Klinisk spesialistpraksis ved kompetansesentrene vil svekke grunnutdanningen

Helse- og omsorgsdepartementet vurderer å overføre klinisk praksis i spesialistutdanningen til kompetansesentrene.

– Dette vil svekke grunnutdanningen vår, sier dekan Pål Barkvoll ved UiO.

 MARI RIAN HANGER
 KAJA HAUGEN LEIJON, OD/UIO

Helsedirektoratet har levert en rapport om spesialistutdanningen av tannleger. Anbefalingene er basert på forslag fra en arbeidsgruppe ledet av Helsedirektoratet med deltakelse fra universitetene, de regionale odontologiske kompetansesentre, fylkeskommunene og Tannlegeforeningen.

I rapporten er det to alternativer til organisering av spesialistutdanningen, det ene er at store deler av den kliniske praksisen foregår på regionale odontologiske kompetansesentre.

– Desentralisert

Statssekretær Maria Jahrmann Bjerke sier bakgrunnen er at man ønsker en mer desentralisert spesialistutdanning.

– Både regjeringen og Stortinget ønsker en mer desentralisert spesialistutdanning av tannleger. Det vil innebære at deler av den kliniske praksisen av spesialistkandidatene kan utføres ved de regionale odontologiske kompetansesentrene, og ikke bare ved universitetene i Bergen og Oslo. Dette er viktig for å spre spesialistkompetansen, og for å bidra til en bedre tilgang på tannleger i hele landet, sier statssekretær Maria Jahrmann Bjerke.

– Vil svekke grunnutdanningen

Dekan Pål Barkvoll ved Institutt for klinisk odontologi, Universitetet i Oslo, er skeptisk til å flytte den kliniske delen av spesialistutdanningen ut av universitetet.

– Det er ingen tvil om at grunnutdanningen hos oss vil kunne svekkes dersom den kliniske delen av spesialistut-

—

**Det er ingen tvil
om at grunnutdanningen
vil kunne svekkes,
dersom den kliniske delen
av spesialistutdanningen
skulle bli flyttet ut
av våre lokaler.**

—

Pål Barkvoll, dekan ved Det odontologiske fakultet, UiO, mener at det vil svekke grunnutdanningen hvis den kliniske praksisen i spesialistutdanningen overføres til kompetansesentrene. Han mener videre at kompetansesentrene ikke har kapasitet til å påta seg denne oppgaven.
Foto: Kaja Haugen Leijon, OD/UiO.

danningen skulle bli flyttet ut av våre lokaler. Spesialistkandidatene er i dag markante faglige bidragsytere i utdanningene av både tannleger og tannpleiere. Man skal heller ikke glemme at spesialistutdanningene i odontologi opprinnelig ble initiert av universitetene som videreutdanninger for å få lærere med kompetanse utover allmenntannlegens, sier Barkvoll.

Tror ikke de har kapasitet

Barkvoll tror imidlertid ikke at kompetansesentrene vil ha kapasitet til å ta over den kliniske spesialistutdanningen fra universitetene.

– Jeg kan heller ikke se samfunnsnyttens om det skulle skje. Norge er et land med i overkant av fem millioner

innbyggere, det er derfor viktig å ikke spre all spesialkompetanse tynt utover, sier Barkvoll.

UiO har i dag i overkant av 50 spesialistkandidater under utdanning innenfor syv spesialiteter.

– Et samarbeid knyttet til utdanning av spesialister når det gjelder de områder fylkeskommunene i dag har ansvar for kan jeg se som hensiktsmessig, sier han.

Konkurrerer om fagkompetanse

Dekanen mener også at kompetansesentre og universiteter konkurrerer om fagkompetanse når det gjelder rekruttering.

– Det er ingen hemmelighet at det er en reell mulighet for at vi kan miste potensielle fagpersoner til kompetansesenteret her i Oslo. Kompetansesenteret finansieres

gjennom et annet forvaltningsnivå enn de statlige universitetsutdanningene, de har andre stillingskoder, lønstabeller og vilkår for de ansatte. Fakultetet har likevel så langt hatt hell med å kompensere for eventuelt mindre attraktive arbeidsvilkår, ved å tilby våre ansatte et godt fagmiljø, sier Barkvoll.

– Uheldig

Camilla Hansen Steinum, president i Den norske tannlegeforening, mener også at plasseringen av sentrene i de to største byene har skapt en konkurransesituasjon.

– I stedet for å spre spesialistene har plasseringen av kompetansesentre i Norges to største byer skapt en situasjon hvor kompetansesentrene og universitetene konkurrerer om de samme fagpersonene. Det er uheldig, sier hun.

– Bidrar sentrene til bedre spesialistkompetanse i regionene?

– Det er viktig å understreke at antall spesialister er høyere og at spredningen av disse er vesentlig bedre i dag enn da Stortinget vedtok en oppbygging av de regionale odontologiske kompetansesentrene. At noen av sentrene er plassert i de største byene gjør det utfordrende for dem å bidra til spredning av spesialistkompetanse, noe som var en av Stortingets hovedintensjoner, sier Steinum.

– Bør den kliniske delen av spesialistutdanningen legges til kompetansesentrene?

– Odontologisk spesialistutdanning må forankres ved universitetene. Kompetansesentrene kan være viktige bidragsytere til den kliniske delen der det er naturlig, men ansvaret må uansett ligge hos universitetene, sier Steinum.

FAKTABOKS

Alternativ 1 i Helsedirektoratets rapport er at store deler av den kliniske praksisen foregår ved regionale odontologiske kompetansesentre.

Alternativ 2 er at klinisk praksis foregår i sin helhet ved universitetsklinikk (Bergen og Oslo). Deler av praksis kan utføres ved offentlig eller privat spesialistklinikk basert på avtale/delegasjon fra universitetet.

Helsedirektoratet skal utrede disse alternativene i 2019.

Ifølge brev fra Helsedepartementet, datert 7.1.2019, skal departementet etter utredningen utarbeide et høringsnotat med forslag til regler for spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for tannleger.

Regelverkets struktur blir basert på prinsippene i regelverket for spesialistutdanning av leger, bortsett fra de punktene som ikke er relevante for tannleger.

– Positivt med konkurranse

– Er en slik konkurransesituasjon uheldig, Maria Jahrmann Bjerke?

– Dyktige fagpersoner vil alltid være etterspurt, og det er ikke noe som gjelder særskilt for tannhelsefeltet. Innenfor andre helsetjenester kan for eksempel leger med både spesialistutdanning og forskerutdanning velge stillinger i hele sykehussektoren, i forskningsinstitusjoner og i privat sektor. Det mener jeg er positivt. Den største konkurrenten til søkere til de odontologiske utdanningsinstitusjoner er privat sektor. Vi mener at oppbyggingen av de regionale odontologiske sentrene åpner opp for nye og spennende karrieremuligheter for tannleger, sier Bjerke.